

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بهینه سازی نیروگاه زمین گرمایی و مزارع تولید رمز ارز با چرخه کالینا

آرین جلیلی نصیرآبادی   دانشجوی کارشناسی برق قدرت دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب

(پژوهشگر حوزه انرژی های تجدید پذیر)

و

دانشجوی کارشناسی عمران دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب

علیرضا نوری

بهینه سازی نیروگاه زمین گرمایی و مزارع تولید رمز ارز با چرخه کالینا

آرین جلیلی نصیرآبادی   دانشجوی کارشناسی برق قدرت دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب
(پژوهشگر حوزه انرژی های تجدید پذیر)

و

علیرضا نوری   دانشجوی کارشناسی عمران دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب

چکیده : در این مقاله سعی شده روش بهینه تولید و بازیافت انرژی الکتریکی و بازگرداندن تلفات حرارتی الکتریکی تولید شده در تراشه های محاسباتی دستگاه های استخراج گر رمز ارز بررسی شود و با مطرح کردن روش خنک کنندگی آب مدار بسته این دستگاه ها و استفاده از گرمایش آب درون این مدار در چرخه کالینا این انرژی جنبشی مولکول های آب را به انرژی الکتریکی تبدیل کرد . به لطف این روش هدر رفت انرژی که صرف خنک سازی این دستگاه ها میشود تا حد زیادی کاسته میشود و صرفه جویی در مصرف برق را به ارمغان می آورد . همچنین با تولید مجدد الکتریسته بهره وری یا راندمان تولید انرژی در نیروگاه های زمین گرمایی افزایش میابد.

مقدمه : برای تولید نیرو در نیروگاه های زمین گرمایی مهم ترین ملاک تصمیم گیری برای طراحی ساختمان سیستم و چرخه تبدیل نیرو به بخار ، میزان آنتالپی سیال خروجی از چاه میباشد که بنا به سطح انرژی حامل در سیال تعریف میشود . با توجه به شکل صفحه 12 زمانی که دمای سیال خروجی کمتر از 175 درجه سانتی گراد باشد در دسته آنتالپی پایین قرار خواهد گرفت و برای تولید نیرو باید از چرخه های دوسیاله (باینری) استفاده نمود .

یکی از این چرخه ها چرخه orc یا سیکل رانکین آلی است و چرخه دیگر چرخه موسوم به کالینا میباشد . در این نوع واحد ها از سیال دوم جهت استغاده در توربین و تولید بخار استفاده میشود که بایستی خصوصیات و ویژگی های ترمو دینامیکی خاصی را دارا باشد .

پس از استفاده بخار و تولید برق در ژنراتور این انرژی به شبکه برق تزریق میشود تا مورد استفاده قرار گیرد.

با توجه به بحث اهمیت ارز اوری سوخت های فسیلی و قیمت بالای آن در بازار های جهانی و همچنین بالا بودن ارزش فروش آن در بازار های جهانی به نسبت تولید برق از آن بهتر میباشد تولید برق از این سوخت ها را که باعث ایجاد آلودگی در محیط زیست میشوند کاهش داد و به نیروگاه های تجدیدپذیر با فناوری های جدید و راندمان بالا روی آورد .

بیان مسئله : با توجه به نیاز کشور در تامین ارز جهت تامین نیاز های داخلی و نیز پیشرفت کشور و توسعه صنایع که وابسته به واردات از طریق پرداخت های ارزی میباشد لازم است استخراج رمز ارز ها

در کشور با سرعت بیشتری انجام شود زیرا رمز ارز ها توانایی تراکنش هایی را دارند که توسط کشور های غریبه و دشمن قابل رصد و پیگیری نمی باشند و با توجه به استقبال شرکت های پیشرو در فناوری (تسلا و ...) به این نوع ارز جدید اهمیت آن در آینده تجارت جهانی چندین برابر شده است و پیش بینی میشود تا در چندین سال دیگر بخش مهمی از تجارت دنیا با ارز های دیجیتال صورت بگیرد و در بین مردم مانند اینترنت فراگیر شود .

از این رو استخراج این گونه ارز های دیجیتال برای هر کشوری از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است زیرا باعث بالا رفتن ذخیره ارزی کشور میشود که پشتوانه مالی بسیار قدرتمندی را برای کشور به همراه دارد .

استخراج بیتکوین در ایسلند به دلیل هزینه های ارزان انرژی، بازدهی چشمگیری دارد؛ به همین دلیل، تأسیساتی حرفه ای در کشور راه اندازی شده است. استخراج بیتکوین امروزه سهم عمده ای از مصرف الکتریسیته را در ایسلند به خود اختصاص می دهد. در فاصله سه کیلومتری از فرودگاه ریکیاویک، پایتخت ایسلند، ساختمان فلزی ساده ای قرار دارد که بدون تابلو یا عنوانی خاص، از دور شبیه به مرغ داری به نظر می رسد. از داخل این ساختمان نیز مانند مرغ داری صدای زیادی شنیده می شود؛ اما صدا به خاطر پرورش مرغ نیست. در واقع، ده ها هزار پردازنده ی گرافیکی محاسبات پیچیده مورد نیاز برای تأیید تراکنش های رمز ارز را انجام می دهند و آن ها را به حساب عمومی اضافه می کنند؛ همان ساختاری که به عنوان تعریف اولیه و بنیادین بلاکچین می شناسیم.

در تأسیسات عجیب و غریب استخراج بیتکوین، صدها هزار فن هوا را به گردش در می آورند و از گرم شدن تجهیزات جلوگیری می کنند. به علاوه، ۶ توربین سقفی بزرگ هم در ساختمان فعال هستند که با نیرویی معادل ۳۶۰ ماشین لباس شویی می چرخند.

مرکز استخراج عظیم کیلومترها دورتر از چشمه های آب گرم و آبشارهایی قرار دارد که سالانه نزدیک به ۳/۲ میلیون گردشگر را به ایسلند جذب می کنند. البته این مرکز نیز مانند جاذبه های گردشگری، به نوعی محصول همان عناصر زمین شناسی مشهور ایسلند محسوب می شود. کشور ایسلند در منطقه ی شمالی اروپا یعنی جایی که زمین ساخت های اوراسیا و آمریکای شمالی به هم می رسند قرار دارد . کشوری با زمین آتشفشانی و رودخانه های یخی و دریاچه هایی به رنگ زمرد که ترکیبی از جاذبه های زمین شناسی را به هر بازدیدکننده ای عرضه می کند.

گرمای موجود در زیر زمین و در آب های ایسلند با استفاده از سد های هیدروالکتریکی بهره برداری می شوند. ایستگاه های تأمین برق زمین گرمایی بخش مهمی از شبکه ی نیروی ایسلند را تشکیل می دهند . در نهایت، برق ارزان برای استفاده در مراکز استخراجی در این کشور وجود دارد. فرایند استخراج یا تأیید تراکنش های رمز ارز، پیچیده و نیازمند نیروی برق بسیار زیاد است. استخراج گران نیز به دلیل فعالیت خود، سکه های جدید دریافت می کنند که با توجه به نرخ نوسان درخور توجه، سوددهی مناسبی به همراه خواهند داشت. به علاوه، دمای هوا در آن منطقه به ندرت از ۱۳ درجه ی سانتی گراد افزایش می یابد و شرایط دمایی مطلوبی هم برای استخراج ایجاد می کند.

در حدود ۸۵٪ از مجموع کل انرژی اولیه تولیدی در ایسلند با کمک منابع انرژی تجدیدپذیر داخلی تأمین می شود. از این لحاظ، میزان سهم انرژی های تجدید پذیر ایسلند بالاترین مقدار، در میان بودجه انرژی تمامی کشورهاست. در سال ۲۰۱۶، انرژی زمین گرمایی در حدود ۶۵٪ انرژی اولیه را، تأمین می کرد و سهم تولید انرژی آبی ۲۰٪، و سهم سوخت های فسیلی (قالباً نفت برای بخش حمل و نقل) ۱۵٪ بوده است.

موقعیت منحصر به فرد ایسلند در شمال اقیانوس اطلس که از فعالیت‌های زمین‌گرمایی برخوردار است، سبب شده است که تولید برق زمین‌گرمایی بسیار آسان و نسبت به بهای برق جهانی بسیار ارزان نیز باشد.

در نتیجه، منطقه اسکاندیناوی اروپا، به ویژه ایسلند، بهشت استخراج‌کنندگان ارزهای دیجیتال به حساب بیاید. به غیر از برق ارزان، دمای پایین هوا نیز بسیار جذاب است. این ویژگی باعث می‌شود کار سیستم‌های استخراج رمز ارز بسیار ساده‌تر و کم خرج تر شود و سود بیشتری نیز حاصل شود.

به گفته‌ی کارشناسان، انرژی مصرفی ایسلند برای استخراج بیت کوین نسبت به مقدار انرژی مورد نیازش در بخش خانگی اش بیشتر است.

در حال حاضر انرژی استفاده شده در استخراج بیت کوین کشور ایسلند روند به شدت رو به رشدی را تجربه می‌کند و اطلاعات موجود نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۸ این میزان بیشتر از انرژی مصرفی کل ساکنین این کشور است.

یوهان سیگوربرگسون یکی از کارشناسان شرکت تولید انرژی ایسلندی HS Orka به خبرنگاران می‌گوید که این کشور نمی‌تواند انرژی مورد نیاز برخی دیتا سنترهای فعال در حوزه استخراج بیت کوین را تامین کند.

فرآیند استخراج بیت کوین زمانی رخ می‌دهد که کامپیوترها از طریق حل کردن مسائل بسیار پیچیده‌ی، به عنوان جایزه بیت کوین دریافت می‌کنند.

سیگوربرگسون در این باره به خبرنگاران خاطر نشان کرد که اکنون سالانه ۸۴۰ گیگاوات ساعت صرف فرآیند استخراج بیت کوین در کشور ایسلند می‌شود. این در حالی است که انرژی مصرف شده برای تامین برق خانگی کشور یاد شده تنها ۷۰۰ گیگاوات ساعت است.

آب هوای سردسیری این کشور نقشی اساسی در داغ نشدن دستگاه‌های استخراج ارز مجازی ایفا می‌کند. حتما می‌دانید که پروسه‌ی تولید بیت کوین گرمای بسیار زیادی بوجود می‌آورد و سرمای هوای ایسلند باعث شده شرکت‌ها از پرداخت هزینه‌های گزاف برای سرد کردن تجهیزات شان معاف شوند.

بنا به گفته‌های پیشین افزایش راندمان تولید برق و نیز هوای سرد محیط می‌تواند باعث افزایش سود دهی فرآیند استخراج بشود و اینکه کشور‌های پیشرفته مانند ایسلند به دنبال استخراج رمز ارز میباشند اهمیت استخراج این ارز‌ها برای کشور جهت افزایش ذخایر ارزی را دو چندان می‌کند.

انتخاب جغرافیای مناسب : با توجه به پتانسیل بالای تولید انرژی زمین‌گرمایی در اقصی نقاط ایران و همچنین ضرورت حفظ درآمد ارزی از طریق صادرات در حوزه نفت لازم بر این است که توسعه و تحقیق و اکتشافات جدید و بیشتری در سطح کشور برای بهره‌مندی از انرژی زمین‌گرمایی و تولید انرژی برق پاک صورت گیرد.

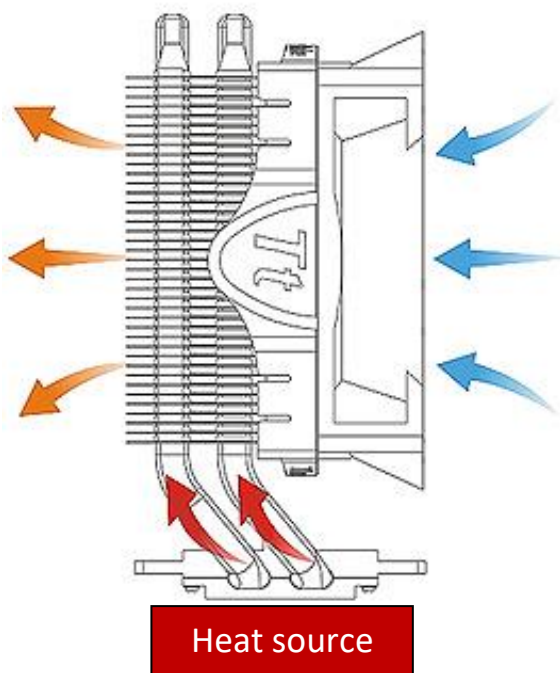
نیروگاه زمین‌گرمایی سبلان در مشگین شهر در حال حاضر برای تولید 100 مگاوات توان در حال توسعه و ساخت است که بنا به تحقیقات و ارزیابی صورت گرفته در منطقه میتوان این ظرفیت را تا توان 400 مگاوات افزایش داد که قادر به پاسخ‌گویی بخش عظیمی از نیازهای شهر میباشد و توان مازاد را میتوان وارد شبکه برق سراسری نمود تا در صورت مصرف کمتر از حد ظرفیت و نیاز شبکه قدرت سراسری این توان به شبکه منتقل و در آنجا مصرف شود.

شهر مشکین شهر با دمای میانگین 15 درجه سانتی گراد و دمای زمستان در حدود منفی 5 درجه سانتی گراد پتانسیل خوبی برای تولید انرژی زمین گرمایی در اطراف کوه سبلان دارد و به دلیل جغرافیای سرد سیر آن مکان خوبی برای احداث و بهره برداری از مزارع رمز ارز و تولید برق از واحد های زمین گرمایی است.

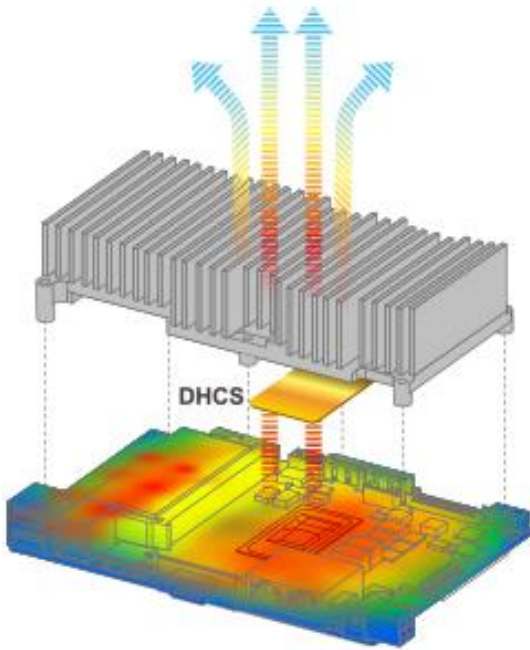
با حدود بیشینه برآورد تولید 400 مگاوات برق از این نیروگاه و استفاده از پساب های با دمای کمتر در صنایع دیگر بالاخص در استخراج های آب گرم که هم اکنون به روش سنتی و گاها مدرن انجام میشود علاوه بر صرفه جویی در مصرف سوخت فسیلی از آلودگی اکوسیستم منطقه جلوگیری میشود زیرا این منطقه طبیعت غنی و زیبایی دارد و استخراج های آب گرم آن با توجه به نزدیکی به مرز کشور های آذربایجان و ترکیه و نیز اروپا پتانسیل خوبی میتواند برای صنعت گردشگری باشد که منجر به پیشرفت اقتصادی منطقه نیز خواهد شد.

میتوان سیستم فاضلاب شهری را گونه ای طراحی کرد که با تزریق این فاضلاب به چاه و عمق مورد نظر از کم شدن ذخیره سیال استخراجی و کم فشار شدن آن جلوگیری نمود . چه بسا با تزریق این فاضلاب ها شدت و فشار سیال خروجی نیز بالاتر رود که در نهایت به تولید بیشتر برق می انجامد.

فرایند خنک سازی دستگاه های استخراج گر با آب :

تراشه های دستگاه های استخراج گر انرژی بسیار زیادی را از طریق اتلاف حرارتی و انتقال دمای الکترون های آزاد جاری شده بر مسیر های رسانا و نیمه رسانا در تراشه به گرما تبدیل میکنند که این گرما معمولا با هیت سینک به یک سطح مقطع حرارتی بزرگ با رسانش حرارتی بالا منتقل میشود که معمولا از جنس فلز آلومینیوم یا مس است . این حرارت با پخش شدن توسط هیت سینک در سطح بیشتری به نسبت سطح تراشه به خوبی میتواند با هوا انتقال حرارت را انجام داده و تراشه را خنک کند. در تصویر مقابل یک قطعه آلومینیومی گرمای تراشه را در خود پخش میکند تا هوا بتواند با سطح بیشتری تبادل گرمایی داشته باشد. در تصویر مقابل گرمای پخش شده در آلومینیوم (هیت سینک) توسط یک فن با جریان هوای خنک تبادل دمایی انجام میدهد و هیت سینک را توسط فن خنک میکند. در سیستم های کامپیوتری جدید پردازنده های قدرتمند توسط آب خنک میشود زیرا آب ظرفیت گرمایی بسیار بیشتری دارد و در خنک سازی از هوا بهتر عمل میکند .

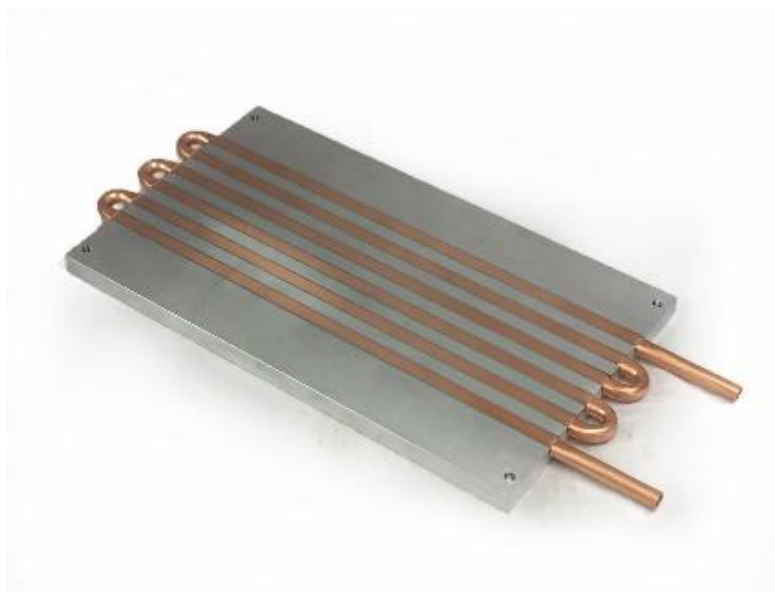
در بسیاری از مرکز های استخراج بزرگ و کوچک با تغییر سیستم خنک کننده از هوا یا بادی به خنک کنندگی مایع با سیال آب علاوه بر کاهش دمای بیشتر تراشه به نسبت حالت قبل میزان مصرف برق را به دلیل کاهش و حذف تعداد زیادی فن که صرف خنک سازی تراشه ها میشود ، کاهش داده اند و به راندمان بالاتر در استخراج دست یافته اند . این افزایش بهره وری به لطف کاهش اتلاف حرارتی به واسطه خنک سازی مایع میباشد .

هم چنین میزان برق کمتر به دنبال حذف هزاران فن یا جت فن که جریان برق زیادی برای انتقال هوای خنک به سطح هیت سینک به کار میرفتند مصرف میشود و این کاهش مصرف برق باعث کاهش در هزینه های تولید نیز میشود. شکل روبرو چندین دستگاه استخراج را که توسط آب خنک میشوند را نشان میدهد.

تجهیزات مورد استفاده در خنک سازی آبی شامل :

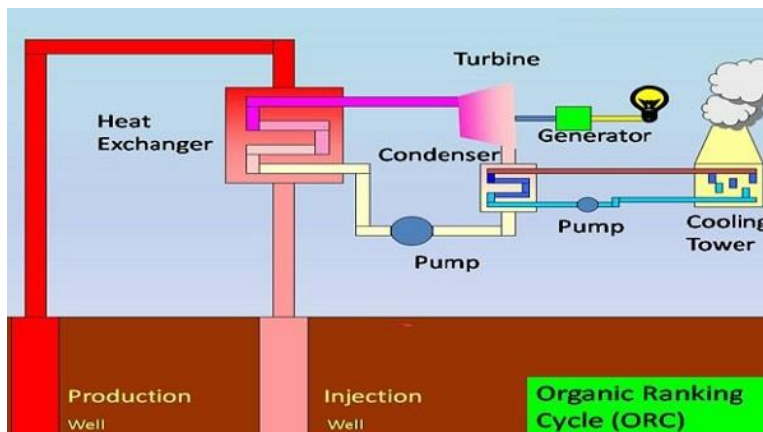
بلاک آلومینیومی که برای انتقال حرارت تراشه بر روی سطح فلز است
اتصالات ورود و خروج آب که شامل لوله های و اتصالات آب بندی تجهیزات است
رادیاتور جهت مبادله گرما با هوای سرد یا منبع با اختلاف دمایی پایین تر
و پمپ برای هدایت آب درون مسیر لوله ها میباشد است
در ضمن میتوان برای خنک سازی رادیاتور از منبع آب سرد که در طبیعت یافت میشود نیز استفاده نمود.

بلاک آلومینیومی با لوله مسی ناقل حرارت از تراشه به سیال خنک کننده است

معرفی چرخه باینری :

در این نوع نیروگاه های زمین گرمایی سیال خروجی از چاه های زمین گرمایی به صورت مایع داغ و فاقد حرارت (Heat Exchanger) هرگونه بخار هست. در این حالت می توان با استفاده از یک مبدل حرارتی موجود در سیال زمین گرمایی را به سیال دیگری مانند ایزوپنتان، ایزوبوتان و سایر مواد دیگری که با حداقل حرارت می توانند به بخار تبدیل شوند، منتقل نمود و با انتقال بخار ایزوبوتان یا دیگر سیالات مشابه به وسیله لوله به توربین، نسبت به تولید توان و سپس تولید برق در ژنراتور اقدام نمود. نام دیگر این نوع نیروگاه های زمین گرمایی، نیروگاه های دو سیاله نیز هست .

در صد ظرفیت نصب شده این نوع نیروگاه ها به نسبت سایر نیروگاه های زمین گرمایی ۱۱٪، میزان انرژی تولیدی ۹٪ و تعداد واحدهای نیروگاهی ۴۴٪ میباشد. تکنولوژی نیروگاه های دو سیاله ژئوترمال اساساً با هدف تولید برق از منابع دما – پایین الی متوسط و افزایش میان بهره

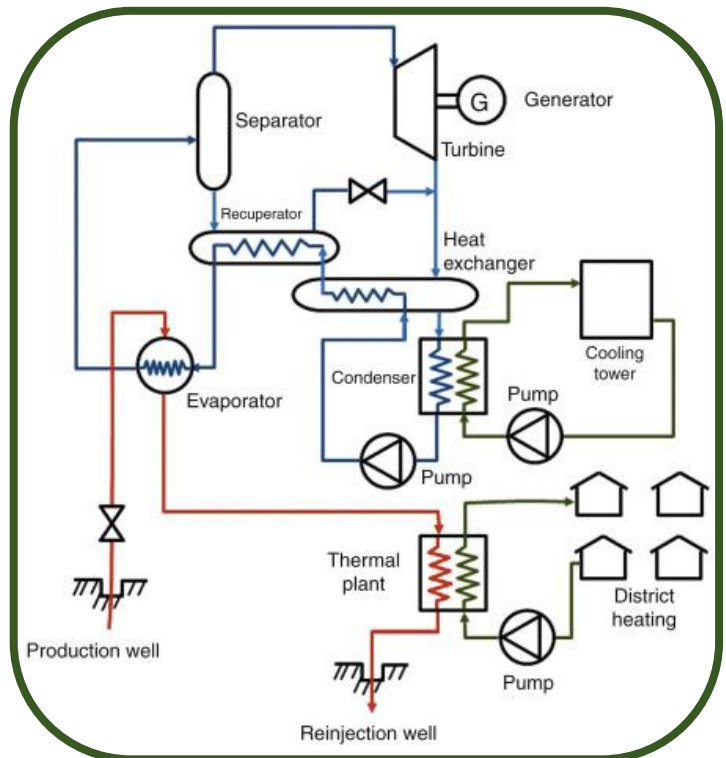
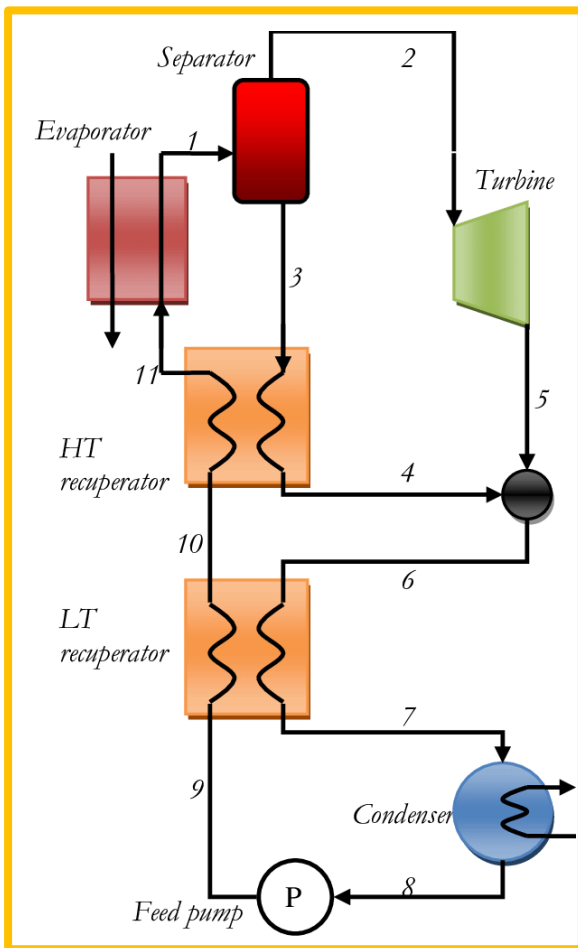
برداری از منابع حرارتی از طریق بازیافت حرارت اتلاقی آنها بسط و توسعه یافته است یکی از منابع عمده اتلاف گرما در حوزه های ژئوترمال، آب مایع جدا شده از مخلوط آب / بخار آب در جدا سازی پاششی (Flash Separators) است. غیر از مواردی که باید در آنها محدودیت های خاصی را در زمینه بهره برداری از منابع ژئوترمال مدنظر قرار داد، در سایر موارد، اقتصادی ترین راه ممکن برای تولید برق از منابع دما – بالا معمولاً راه اندازی نیروگاه هایی است که در آنها از توربین ها متداول بخار استفاده می شود.

طرح ساده ای از یک سیستم دو سیاله در شکل بالا نشان داده شده است. در سیستم دو سیاله، یک سیال عمل ثانویه که در مقایسه با بخار آب از نقطه جوش پایین تر و فشار بخار بالاتری در دماهای پایین برخوردار است، مورد استفاده قرار می گیرد. این سیال ثانویه در یک سیکل رایج رانکین یا کالینا به گردش درمی آید با انتخاب یک سیال عامل مناسب می توان سیستم های دو سیاله را طوری طراحی نمود که بتوانند با استفاده از دماهای ورودی $85-170^{\circ}C$ به فعالیت خود ادامه دهند. حد بیشینه دما به عنوان سقف قابلیت حرارتی سیالات آلی ثانویه و حد کمینه آن به واسطه برخی ملاحظات اجرایی و اقتصادی وضع شده است، که به عنوان مثال، در دماهای پایین تر از محدوده دمایی فوق، اندازه مبدل حرارتی مورد نیاز به قدری بزرگ خواهد بود که عملاً باعث غیر اقتصادی شدن طرح خواهد شد حرارت به وسیله مبدل های حرارتی از سیال ژئوترمال به سیکل دو سیال از داخل یک توربین مقادیر دما و فشار آن تا حدودی کاهش می یابد.

عموماً واحد های نیروگاهی دو سیاله به صورت واحد های مدولار کوچکی ساخته می شود که ظرفیت تولید برق آنها از چند صد کیلو وات تا چند مگاوات متغیر است سود دهی اقتصادی واحدهای کوچک تا حد زیادی مدیون ساختار مدولار آنها است که باعث کاهش زمان ساخت و راه اندازی اینگونه واحدها می شود طرح های بزرگتر (۵۰-۱۰۰ مگاوات) را می توان با راه اندازی و اتصال چند واحد مدولار به یکدیگر در قالب یک طرح مشترک به انجام می رسانید.

نکته قابل توجه این است که پیشرفته ترین نوع نیروگاه زمین گرمایی از نوع مایع داغ را می توان با نام نیروگاه Kalina نام برد که با حداقل دمای سیال ورودی (در حدود ۸۰ درجه سانتیگراد) می تواند برق تولید کند. در این نوع نیروگاه سیال عامل ترکیبی از آب و آمونیاک است.

نمونه ای از چرخه کالینا در نیروگاه باینری

چرخه کالینا :

در این چرخه نیاز است از انرژی سیال استخراجی بهترین بهره را ببریم لذا سیال ثانویه یکبار توسط سیال خروجی از چاه تعامل گرما میکند و گرم میشود و پس به جدا ساز فرستاده میشود تا بخار آن به توربین رفته و قسمت دیگر آن که بخار نشده است اما همچنان گرمای زیادی دارد به سمت بهبود دهنده گرم برود و پس از آن همراه سیال خروجی از توربین به بهبود دهنده دما پایین می رود و در نهایت به کندانسور جهت خنک سازی می رود .

این سیال بعد خنک شدن چرخه خود را دوباره طی میکند ابتدا وارد بهبود دهنده دما پایین و سپس وارد بهبود دهنده دما بالا میشود لازم به ذکر است این دو بهبود دهنده از انرژی این سیال قبل کندانسور استفاده کرده و سیال را قبل رسیدن به مبدل حرارتی سیال خروجی از چاه تا حد قابل قبولی گرم میکند و آنتالپی آنرا بالا میبرد. در نهایت سیال وارد مبدل حرارتی میشود و در آن با سیال خروجی از چاه تبادل گرمایی میکند و به نهایت دمای خود در این چرخه میرسد . این عمل پیش گرمایش سیال دوم باعث میشود سیال ثانویه با دبی بیشتری بتواند انرژی سیال اولیه را دریافت بکند و در توربین بتوانیم فشار بیشتری ایجاد کنیم و در نهایت تولید بخار بیشتری داشته باشیم ضمن آنکه با این روش استفاده حداکثری را از انرژی سیال استخراجی و ثانویه داریم.

روش ابداعی با چرخه کالینا :

در این روش سیال خروجی از داخل واتر بلاک ها (که به دلیل تعامل با تراشه جهت خنک سازی آن به دمای حدودا 45 الی 60 درجه و گاها 70 درجه سانتی گراد میرسد) صرف پیش گرمایش سیال ثانویه در چرخه کالینا خواهد شد. این سیال سوم که به عنوان سیال ثالث در این مقاله مطرح میشود و همان سیال خنک کننده پردازنده های ASIC در دستگاه استخراج رمز ارز میباشد.

برای این عمل نیاز است مرکز استخراج رمز ارز و نیروگاه تولید برق با انرژی زمین گرمایی تا حد امکان به یک دیگر نزدیک باشند تا اتلاف حرارت از طریق انتقال سیال ثالث در لوله ها به حداقل خود برسد و پمپ با انرژی کمتری قادر به جاری سازی سیال ثالث در مدار خود باشد.

موقعیت بهبود دهنده سیال ثالث از طریق دمای آن مشخص میشود زیرا گرمایش سیال ثانویه از دمای کم شروع و در بهبود دهنده های بعد به تدریج دمای تعامل سیال با سیال دیگر بالا می رود پس بعد کندانسور باید بهبود دهنده ها به ترتیب دما از کم به زیاد قرار گیرند تا سیال ثانویه به تدریج گرم شود و آنتالپی سیال بالا برود .

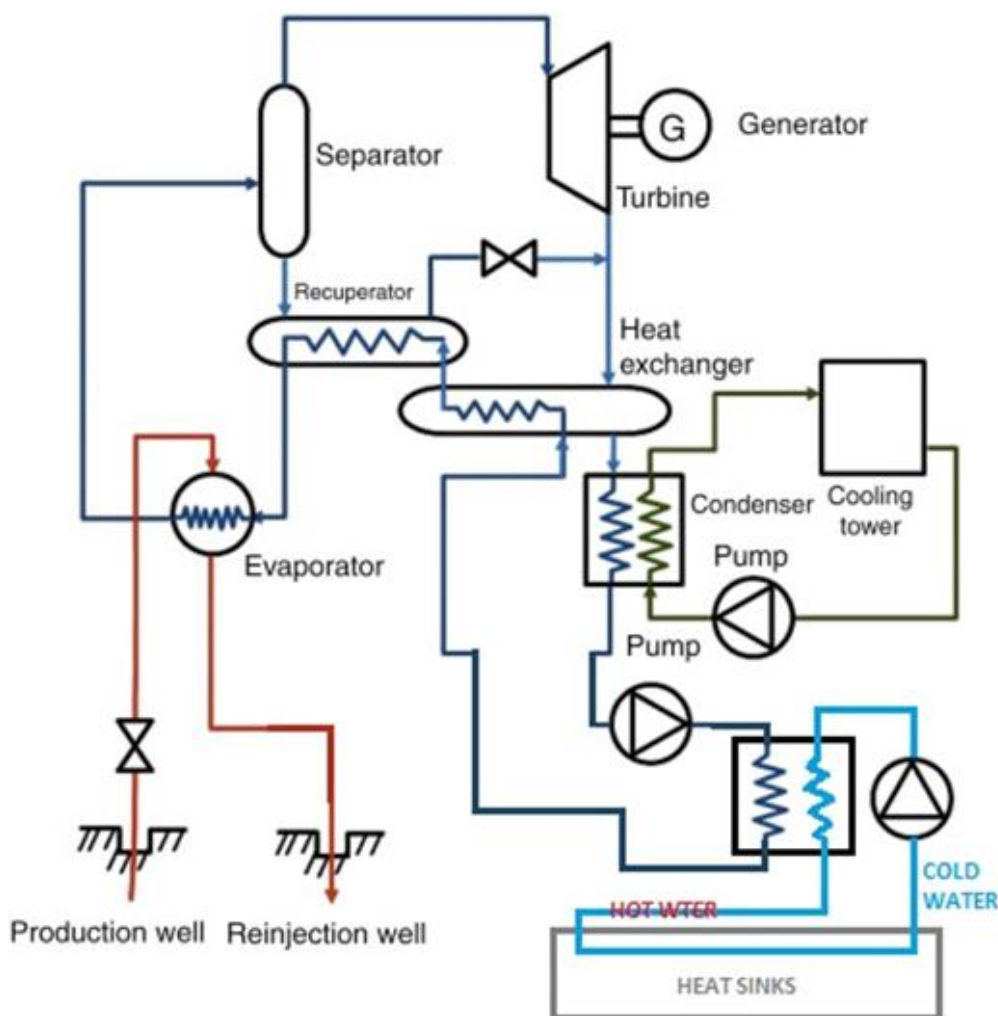
دمای سیال ثالث با توجه با میزان فشار پمپ آن که میزان دبی آن را در مسیر تعیین میکند قابل تعیین میباشد اما باید به دمای کاری پردازنده و دمای توصیه شده برای کار و دوام 24 ساعته و 7 روز هفته تراشه نیز توجه شود و دبی سیال ثانویه بر اساس این دو پارامتر طوری تنظیم شود تا کار مداوم و بی عیب دستگاه ها تضمین شده و نیز با محاسبه دقیق دبی سیال ثالث فشار کمتری به پمپ وارد شود و انرژی بهینه تری از تراشه وارد سیال ثالث شود.

در شکل زیر دو نمونه از دیاگرام نیروگاه زمین گرمایی با چرخه کالینا و پیش گرمایش سه مرحله ای سیال ثانویه آمده است .

در این روش پیشنهادی سیال ثانویه در سه مرحله بعد خروج از کندانسور گرم شده و انرژی آن به تدریج افزایش میابد . اکثر تراشه های کامپیوتری قدرتمند در بازار در دمای 50 الی 70 درجه بدون مشکل کار

میکند لذا پیش بینی میشود حداکثر دمای سیال ثالث به طور میانگین حدود 65 درجه سانتی گراد باشد که دبی آن توسط میزان و حجم گرمای تولیدی توسط دستگاه های استخراج ارز تعیین خواهد شد که هر چقدر تعداد بیشتری دستگاه با توان مصرفی بالاتری داشته باشیم قطعا میزان و حجم بیشتر آب برای خنک کنندگی نیاز خواهیم داشت و به دبی بالاتری در سیال ثالث خواهیم رسید. و این دبی بالاتر در افزایش راندمان تولید برق موثر خواهد بود.

تعامل گرمایی میان سیال ثانویه خروجی از کندانسور که خنک شده است و دمای پایینی دارد با سیال ثالث که گرمای تراشه های دستگاه های استخراج گر را دارد سبب میشود سیال ثانویه گرم تر و سیال ثالث سرد تر بشود و این امر نیاز چرخه سیال ثالث به سیستم خنک کنندگی رادیاتوری یا... را رفع میکند و از آن جا که دیگر برقی صرف تامین جریان فن جهت خنک سازی رادیاتور نمیشود عمل خنک کنندگی دستگاه ها با میزان کمتری از مصرف برق صورت میگیرد و با حذف این توان میتوانیم از تعداد بیشتری دستگاه برای استخراج رمز ارز استفاده کنیم که منجر به سود دهی بیشتر و صرفه جویی در مصرف برق خواهد شد. همچنین حذف فن های توان بالا آلودگی صوتی را تا حد بسیاری کاهش میدهد که این آلودگی صوتی در مزارع استخراج رمز ارز بسیار آزار دهنده میباشد.

نتیجه گیری :

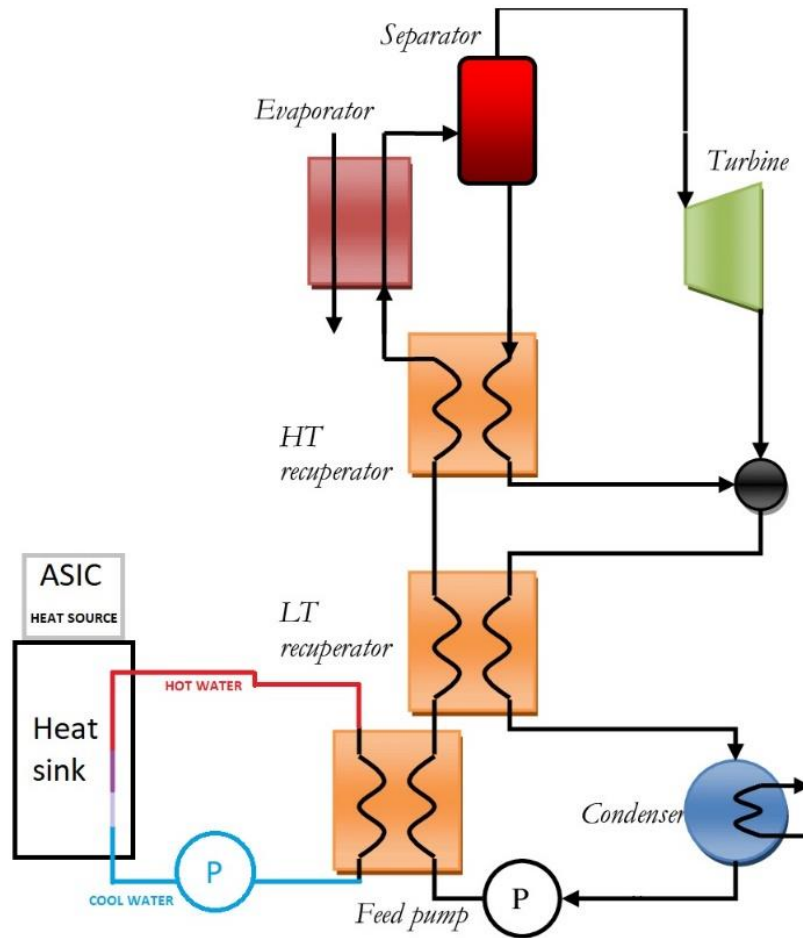
با توجه به پتانسیل قوی تولید انرژی در حوزه شمال غربی کشور ، آب و هوای سرد آن و هم چنین اهمیت ارز های دیجیتال و نیز سیاست های کلی نظام مبنی بر استفاده از انرژی های پاک و نو در تولید برق و در نهایت کنار گذاشتن سوخت فسیلی که باعث تولید آلودگی زیست محیطی میشود باید هرچه زود تر فناوری های به روز تولید برق از انرژی زمین گرمایی را بومی کرده تا در نقاطی که پتانسیل نصب و بهره برداری از این واحد ها را دارند اقدام به احداث نیروگاه با ظرفیت بیشتر (به لطف بهینه سازی از طریق متد نوین) کنیم . چرخه کالینا یکی از چرخه های مورد استفاده در واحد های زمین گرمایی است و مزیت آن استفاده حداکثری از انرژی سیال استخراجی از چاه به لطف پیش گرمایش دو مرحله ای سیال ثالث میباشد .

با اضافه کردن بهبود دهنده سوم که توسط سیال ثالث و گرمای دستگاه های استخراج رمز ارز که (عمل پیش گرمایش سیال ثانویه را به سه مرحله افزایش میدهد) میتوان آنتالپی و دمای سیال ثانویه را در زمان کمتری به میزان حداکثری خود رساند و این امر سبب میشود که بتوانیم دبی سیال ثانویه در چرخه را بالا ببریم تا فشار بخار بیشتری داشته باشیم که نهایتاً منجر به تولید بیشتر برق میشود و راندمان نیروگاه را بالا میبرد همچنین امکان استفاده از دو توربین فراهم میشود که به لطف دبی زیاد سیال ثانویه (با انرژی بالا) تولید نیرو قادر خواهد بود با دو توربین انجام شود .

هم چنین عمل خنک سازی سیال ثالث توسط سیال ثانویه که از کندانسور خارج شده صورت میگیرد و نیازی به هزینه سیستم رادیاتور و... جهت خنک سازی دستگاه های استخراج نمی باشد که این امر مصرف برق را کاهش میدهد و باعث صرفه جویی در مصرف برق میشود.

آرین جلیلی نصیرآبادی / پاییز 1400

Email : aryanjalili070@gmail.com

دیاگرام دیگری از طرح مربوطه

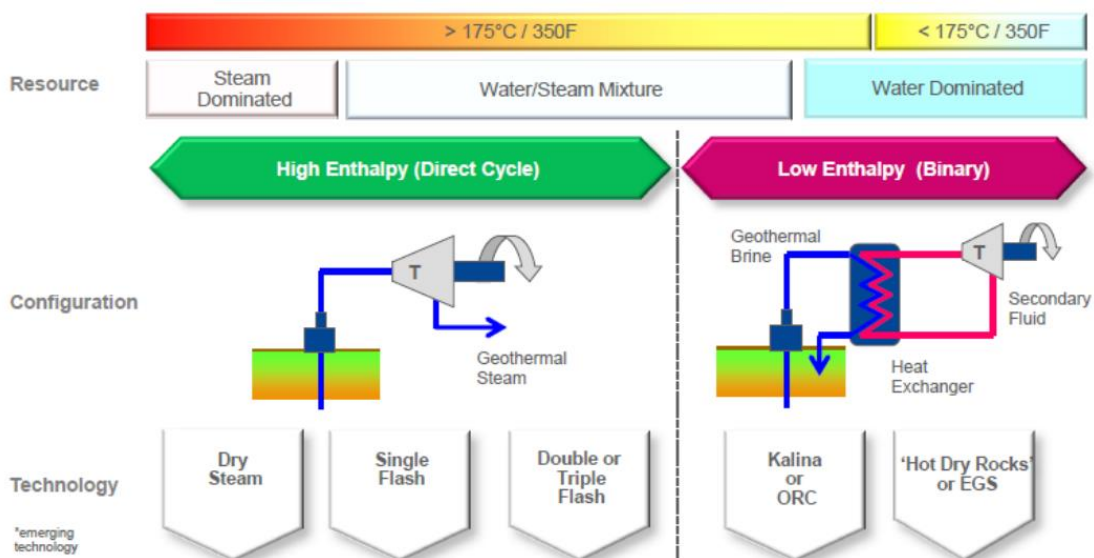

Figure 1 Thermodynamic cycle adaption depending on resources conditions

تفکیک ساختاری سیکل مورد استفاده برای آنتالپی های متفاوت سیال خروجی از چاه

منابع

آرین جلیلی نصیرآبادی . نیروگاه زمین گرمایی و افزایش راندمان آن . پروژه کارشناسی 1400

Geothermal energy . Tubagus Ahmad Fauzi Soelaiman, in Electric Renewable Energy Systems, 2016

Schematic diagram of the Kalina cycle process (Source: Ogriseck, 2009)

Thermal Efficiency. J.D. GILCHRIST B.Sc., Ph.D., A.R.C.S.T., F.I.M., in Fuels, Furnaces and Refractories, 1977

ژنوترمال . احمد کاظمی